

My jsme se pokoušeli zápasit o svobodu v podmínkách totalitního režimu, ve kterém jsme byli obklíčeni Státní bezpečností, řada lidí, které jsem považoval za přátele, byli klienti Státní bezpečnosti. Všechno bylo zakázané. Všechno bylo znemožněné. Měli jsme malé kontakty do zahraničí a žili jsme v malých skupinkách. A přesto se nám podařilo prokázat, že v těchto nemožných podmínkách se dá něco dělat.

Těmito slovy začíná vyprávění svého životního příběhu, signatář Charty 77, pan Daniel Kroupa.

Narodil jste se 6. ledna 1949 v Praze. Vyrůstal jste ve Vokovicích, kde měl váš dědeček továrnu na čokoládu během první republiky. Jaký byl osud Vašeho dědečka a jeho továrny za 2. světové války?

Továrnu mu zabavili Němci za války. Místní komunisté ho tam ochránili před nějakým pronásledováním.

Paradoxní bylo, že ve škole tehdy, byla to padesátá léta, čili běžela velmi tvrdá komunistická propaganda, vlastně už od mateřské školy a hlavním tématem bylo, že továrníci – majitelé továren byli utiskovatelé dělníků a že dělníci nenáviděli továrníky, protože továrníci byli zlí lidé a když já jsem šel ulicí domů, tak jsem potkal 1 .. 2 .. 3 lidí, kteří mě zdravili a říkali: „Pozdravuj dědečka, my jsme dělníci z jeho továrny a my jsme ho měli rádi“.

Váš studentský život výrazně ovlivnil pan profesor Jan Patočka, který působil jako jeden ze tří mluvčích Charty 77. Jeho pohřeb byl demonstrací podpory Charty 77. Státní bezpečnost narušila celý průběh jeho pohřbu. Jak to probíhalo?

Nad hřbitovem nízko byl vrtulník, který dělal hluk, aby nemohli řečníci nad hrobem nic slyšet. Vedle Břevnovského hřbitova byl sportovní oddíl, kde byla plochá dráha, všechny motorky byly nastartované a túrovali je tak, aby tam byl hluk skutečně nesnesitelný. Ten pohřeb byla ostuda, která měla i mezinárodní přesah.

Další významnou osobou ve Vašem životě byl pan prezident Václav Havel. Jaká je Vaše nejintenzivnější vzpomínka na něj v souvislosti se Sametovou revolucí?

Až do okamžiku, kdy odstoupil Jakeš a nastoupil nový předseda komunistické strany Urbánek, Havel šel do Obecního domu na jednání. Když se vracel, byl obklopen davem lidí a on zas chtěl někomu sdělit co se děje, všichni byli napnutí, jak proběhlo jednání Občanského fóra s komunistickou stranou. Zahlédl mě, tak na mě zamával, dav se rozestoupil, já jsem se dostal k němu a s vykulenýma očima jsem mu říkal: „Vašku, prosím tě, co bylo, řekni mi.“ On se smál a říkal: „Nic.“ Jak nic, vždyť si jednal s Urbánkem, co po tobě chtěl!?!? „Nic, chtěl, abych mu podepsal knížky“. Co teda udělali? „Nic, jsou v prdeli“. Toto byl pro mě okamžik svobody. Do této chvíle jsme nevěděli, co bude. Jestli nás opravdu pozatýkají, postřílejí někde na stadióně, nebo odvedou na Sibiř do gulagu. Člověk nevěděl. Ale teprve v tomto okamžiku všechno spadlo.

Co byste chtěl odkázat současné generaci?

Nenechte se odradit. Máte svobodu. Využijte možnosti, které máte, a i kdyby vám někdo tu svobodu sebral, vždy najdete nebo hledejte skulinu, kde byste znovu tu svobodu mohli vydobýt.